

Država odlučila da štedi i na
Proglasili godinu
da obuzdaju cene

podsticanju nataliteta
beba, a neće
bebi-opreme

U Ministarstvu finansija ne razmišljaju da koriguju PDV ili carine na stvari neophodne za decu. Nema novca za veći dodatak

SLAVICA TUVIĆ

Ovu godinu predsednik Srbije proglasio je godinom beba i nema tog roditelja koji nije pomislio da će to značiti značajniju pomoć države, pojeftinjenje hrane i odeće za bebe. Nije prošlo ni mesec dana a zapljusnuo nas je novi talas poskupljenja pelena, dečjeg sapuna, kreme i bebi-hrane. Iz nadležnih ministarstava poručuju da ove godine neće biti povećanja dečjeg i roditeljskog dodatka, kao i da ne postoji mogućnost smanjenja PDV-a i carina na bebi-proizvode.

I dok je poslednji popis stanovništva pokazao da nas je sve manje i da se parovi u Srbiji sve ređe odlučuju na potomstvo, država se očigledno samo deklarativno bori protiv bele kuge. Još pre četiri godine usvojena je strategija podsticaja rađanja, ali se većina mera ne primenjuje ili se ne primenjuju u punom obimu. Opravdanje je nedostatak novca.

I dalje samo trudnice u Beogradu i Novom Sadu imaju plaćeno trudničko bolovanje u punom iznosu plate, dok u ostatku Srbije primaju samo 65 odsto. Roditeljski dodatak za drugo, treće i četvrto dete isplaćuje se u 24 mesečne rate, iako je strategijom

Novorođeni

GODINA	BROJ ROĐENE DECE
2006.	70.128
2007.	69.826
2008.	69.669
2009.	68.896
2010.	67.876

Podaci Instituta za javno zdravlje "Dr Milan Jovanović Batut"

predviđeno da isplata bude jednokratna.

- Za sada se redovno isplaćuju roditeljski i dečji dodatak i naknada zarada za porodilje, za ostale mere podsticaja rađanja nema novca. Strategijom je predviđena jednokratna isplata roditeljskog dodatka, ali da bi se to ispunilo potrebno je četiri do osam milijardi dinara godišnje. Zbog toga se roditeljski dodatak jednokratno isplaćuje samo

za prvo dete i iznosi 31.782 dinara, dok se za drugo, treće i četvrto isplaćuje u 24 jednake mesečne rate -

kaže Predrag Petrović, viši savetnik u Ministarstvu rada i socijalne politike i dodaje da ove godine neće biti po-

CARINSKA POLITIKA ZA DEČJE STVARI

Naziv	Carine na bebi-opremu (u procentima)
Krevetac drveni	20
Krevetac metalni	10
Posteljina, pamučna	18
Kolica	1 do 10
Sedište za auto	10
Kengur nosiljka	18
Adaptirano mleko	15

Izvor: Uprava carine

Naziv	Carine na bebi-opremu (u procentima)
Pelene „pampers“	1
Tetra pelene	18
Kašice za bebe	25
PVC flašice	10
Staklene flašice	20
Cucla gumena	1
Cucla silikonska	1

Ove godine nova inicijativa za smanjenje poreza: U Srbiji za prosečnu platu moguće kupiti 2.000 pelena, u Austriji 13.000

FOTO: V. MITIĆ

većanja dečjeg i roditeljskog dodatka jer je budžet za ova izdvajanja ostao isti kao i prošle godine i iznosi 40 milijardi dinara.

Dečji dodatak isplaćuje se redovno, ali je najniži u zemljama u okruženju i iznosi svega 2.221 dinar, a pravo imaju porodice čija mesečna primanja ne prelaze 6.966,65 dinara po članu domaćinstva.

Ni iz Ministarstva finansija ne stižu ohrabrujuće vesti. Kako smo tamo saznali, uopšte se ne razmišlja se o smanjenju PDV-a i carina na bebi-opremu i hranu, tako da ona u Srbiji i dalje

ostaje najskuplja u regionu. Nedavno su proizvođači i uvoznici najavili poskupljenje ili već digli cene „pampersa“ za osam odsto, Pavlovićeve masti za devet odsto, dečjeg sapuna za 4,4 odsto, cena bebi-hrane pojedinih uvoznika skočila je za pet odsto, prašak „meriks“ za sedam odsto, a omeškivač za pet odsto.

Da su u Srbiji najlošiji uslovi za podizanje deteta potvrdilo je i istraživanje koje je nedavno sproveo portal „Bebac“. Majka u našoj zemlji za prosečnu platu može da kupi 2.000 komada „pampers“ pelena,

dok majka u Austriji čak 13.000 komada. Pelene su jeftinije i u Velikoj Britaniji, jer je tamo ukinut porez na dečju odeću i obuću, u Poljskoj je smanjen sa 22 na sedam odsto, dok u zemljama Beneluksa iznosi svega tri odsto.

Ovaj portal je pre pet godina pokrenuo inicijativu da se PDV na opremu i hranu za bebe smanji sa 18 na osam odsto i sve se završilo na obećanjima države da će razmotriti njihov predlog.

- Kada smo 2007. godine tražili da se smanji PDV na bebi-opremu nisu to učinili, a smanjen je PDV na kompjutere sa 18 na osam odsto. Planiramo ove godine ponovo da pokrenemo istu inicijativu, jer ne može PDV na luksuz i automobile biti isti kao na hranu i opremu za bebe - kaže Vladimir Ješić, koordinator portala „Bebac“.

On dodaje da je poražavajuće to što se bebe i deca u Srbiji koriste u dnevnopolitičke svrhe i priča o borbi protiv bele kuge traje koliko i predizborna kampanja.

- Država je apsolutno nespremna, ali što je najgore bez želje da pomogne roditeljima i deci. Svaki izgovor da je finansijska kriza je besmislen jer brojni problemi mogu da se reše i bez novca. Novac nije potreban da država kažnjava poslodavce koji otpuštaju trudnice sa posla. Potrebno je samo da inspekcija radi svoj posao. Ne treba novac, već dobra volja da se iskoreni korupcija u zdravstvu i da trudnice ne moraju da plaćaju lekare na porođaju. Roditelji samo traže sigurnije okruženje za sebe i decu - zaključuje Ješić.